

ЕРИХ КЕСТНЕР

ДВЕ МАЙКИ И ЕДНО ДЕТЕ

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2009

chitanka.info

Осемгодишната Марлена тъкмо бе качила куклата Освалд върху лоста за тупане на килими в двора на Меркови — модерните кукли трябва овреме да отвикнат от виенето на свят, че току виж се наложило да пътуват със самолет, — когато на хоризонта се появи Пони, малката ѝ сестричка, и каза:

— Веднага да се прибираш вкъщи. Дошла е новата ни майка!

Марлена кимна с глава и оправи завивките в количката на куклата. Пони ѝ обърна гръб, заслиза бавно по неравната настилка и изчезна в рамката на вратата.

Децата на Меркови стояха учудени край Марлена. А едно от момчетата попита:

— А тя как се казва?

— Струва ми се, госпожица Щампфер — отвърна Марлена.

— Каква глупост — каза Херта Мерк, — щом е вашата нова майка, значи трябва да се казва госпожа Нириц, също като баща ти.

— Боже мой, ти си полудяла! — извика момчето. — Та баща ѝ съвсем не се казва госпожа Нириц!

И то протегна ръка, за да начертае върху челото на сестра си невидим кръст, с който да изрази нагледно степента на нейната глупост. Но тя го перна през пръстите. То ѝ отвърна. От това произлезе една от ония семейни разпри, каквито често се случваха у Меркови. Другите братя и сестри побързаха да вземат страна, за да не би да се изпари много бързо ожесточението на побойниците, и в последна сметка Марлена остана сама в двора. Битката се разрази надалеч от нея, сред бараките на близкия склад.

Марлена взе количката си и изчезна в посока към улицата.

Куклата Освалд продължаваше все така да стърчи върху високия лост, но неочаквано се ядоса, наклони се на една страна и падна на настилката. Остана там с вдигнати към небето ръце, притиснала страхливо гръб към земята. Но ненаранена. Тъй като беше от плат.

Излязла на улицата, Марлена предпазливо се озърна. После затика количката покрай фасадите на къщите и бързо кривна в една от пресечките, които водеха към улица „Опел“. Тук тя забави крачка, заразхожда се под големите брястове пред бившите артилерийски казарми като детска бавачка, с добродушно достойнство. И там, където вляво започваше голото поле с полските разсадници и цветарниците, тя спря за малко, поигра си с клоните, провесени над оградите, начупи

си малки брезови клончета и ги сложи в количката. Откъсна три парички, които растяха край пътя, прибави цветята към клончетата и продължи пътя си. Чак до гробищата „Санкт Паули“.

А горе при четвърти парцел, където са гробовете от последната година, на един хълм, издигащ се над безбройните кръстове на старото гробище, тя отвори скърцащата решетка на една гробница, изтегли с мъка детската количка по трите стъпала нагоре, постави я близо до редицата от тисови дръвчета и седна върху малката зелена пейка до гроба. Загледа се над кръстовете, урните и ангелите надолу към града, чиито кули и газони резервоари плуваха във виолетова омара.

После покрай нея мина една от стариците, които поддържаха гробовете и поливаха саксиите. Тя кимна приятелски на детето. Но Марлена не я забеляза. Застанала на колене, тя отстрани изсъхналите клончета и цветя, постави на тяхно място трите парички и свежата брезова зеленина, като грижливо ги подреди върху гроба. После извади куклата Флорина от количката, настани я до една от паричките, сгуши се до гранитния блок и след като помълча малко, каза:

— А Освалд си седи все така на лоста. Напомни ми после да го приберем. Иначе ще остане там през цялата нощ и ще плаче. А може и да му се пръсне сърцето от страх. Стой спокойно!

Покрай тях минаха един господин и една дама, облечени в черно. На главата си той носеше блестящ цилиндър. Под стъпките им чакълът хруптеше.

Марлена погали Флорина по плъстените коси, поклати глава, като че ли отговаряше на някакъв въпрос, и каза:

— Госпожица Щампфер се нарича сега госпожа Нириц и поради това си мисли, че е наша майка. Ама че приумица, а? Все едно аз да отида у Меркови и да кажа: добър ден, от днес съм ваша дъщеря и се наричам Марлена Мерк. Разбираш ли! Ето, дори ти го разбираш, макар да си само кукла. А баща ми не разбира. Понеже сме си нямали вече майка, казва той, трябвало да си намерим друга. Но ако човек си няма вече майка, значи си няма, и толкоз...

Марлена сложи куклата Флорина в скута си и попита:

— Много ли си изморена? — Заразглежда панорамата на града. После полугласно продължи:

— Да то разкажа ли една приказка? Историята на малката Марта, която била винаги сама? Тъй като майката на малката Марта била

умряла. Един ден тя си помислила: „Защо да не ѝ отида на гости?“ — и със спестените си пари купила един самолет. Тогава поставила самолета в едно голямо оръдие и сама се настанила в него. В раницата си носела мляко и сухари. Също и една кутия бонбони за майка си... После възпламенила оръдието. И самолетът се озовал право на небето. А на небето пишело: „Вход за живи забранен!“ Но Марта дала на пазача бонбоните и той я пуснал. Тя дълго търсила, улиците имали сини номера и на улица номер сто хиляди и единадесет седяла майка ѝ, облечена в красив златен костюм. Но майката на Марта не забелязала нищо. Седяла на един сгъваем стол като в кино и разглеждала снимки, на които се виждали шестте ѝ деца. Марта незабелязано седнала до майка си на стола, уловила я за ръката и извикала радостно: „Най-сетне те намерих! Не искам повече да бъда сама на земята! Престорих се на умряла и дойдох при тебе. А на пазача трябваше да дам твоите бонбони, но това не е чак толкова страшно, защото ще ти купя нови. Сега вече нищо не е страшно, защото отново съм при тебе, мила моя майчице, и...“

— Мила моя майчице — повтори малката Марлена и вече не можеше да вижда кулите на града, понеже заплака. Положи глава до трите парички върху гроба и закри лице с ръка.

Търговецът на коне Нириц седеше в гостната с онези, които бе поканил на сватбата — все негови сродници, както и един добър приятел — пак търговец. Лизбет, новата му жена, режеше кейка, наливаше кафе и подканяше компанията. Отвреме-навреме ставаше от мястото си и отиваше до съседната стая, където бяха децата и вдигаха весел шум.

— Току-що Роберт ми каза „мамо“, а Гертруда ме погали по ръката — разказваше тя полугласно на масата и се радваше. А търговецът на коне Августин, приятелят на Нириц, каза, че точно така трябвало.

— Да, но къде се губи Марлена? — попита Нириц. — Тя бе много привързана към първата ми жена и откак Лизбет дойде при нас, почти не я виждам вкъщи.

— А пък при нас на улица „Търнър“, две къщи по-горе — започна да разказва една от зълвите, — живее вдовица с малкото си момче и вече две години иска да се омъжи за един Липолд, много

симпатичен и порядъчен човек, работи в пощата. Обаче детето просто не позволява! Щом Липолд дойде у тях на гости, то започва да плаче и крещи, докато мъжът не си отиде. Двамата са се отчаяли и не знаят вече какво да правят.

— Пони! — викна Нириц.

Малката дойде от съседната стая с голямо парче кейк в ръка.

— Повика ли Марлена?

— Повиках я. Тя кимна с глава и аз си тръгнах.

— Дали играе още при Меркови? — попита новата майка.

— Не.

— Но къде може да е тогава? В мазето? В някой обор? Или може би в сеното?

— Не, не е там.

— Но къде е тогава?

— Не искам да кажа.

— Я ела тук! — заповяда бащата. — Къде е Марлена? Искам да зная!

— Марлена е... Не, не, няма да кажа!

— Къде е?

— Марлена е... Сигурно е на гробищата. Най-често ходи там. Тя и мене заведе веднъж.

Компанията изглеждаше доста смутена. Бащата сведе глава и започна да си играе с верижката на часовника. А госпожа Августин зацъка с език.

— Добре. Отивай си в стаята! — каза бащата и малкото момиче се отдалечи.

Стана съвсем тихо. Чуваше се само как децата се смеят в съседната стая и потракуват с чашите. Изведнъж новата госпожа Нириц се изправи, взе шапката си, извади големия букет карамфили от вазата и уви цветята в бяла хартия.

— Отиваш да я доведеш ли? — попита мъжът.

— Да, ще я доведе. Не ми се сърдете, но трябва да ида.

— Това е много хубаво от твоя страна, Лизбет — каза една от зълвите.

После жената излезе. А търговецът на коне Августин каза на Нириц, че само можел да му честити такава съпруга. Дано си останела такава и занапред.

Забелязаха се една друга още отдалече. И сякаш за да се защити, детето плътно се притисна към решетките. Жената, съвсем бледа, се спря пред стъпалата и трябваше да вдигне очи, за да погледне малката си заварена дъщеря в лицето.

— Няма ли да се прибереш вкъщи? — попита жената.

Марлена едва забележимо поклати глава и не каза нищо.

— Защо ми се сърдиш, дете? Какво толкова лошо има в това, че искам да помогна мъничко на шест деца, които нямат вече майка? Знам, че човек може да има само една майка и когато тя умре, остава завинаги без майка... Но човек все пак има нужда от някого, Марлена!

Жената уморено приседна върху едно от стъпалата в нозете на детето, погледна своя сватбен букет и каза:

— Вярвай ми, все пак е по-добре, ако аз съм при тебе, отколкото да няма никой... Виждаш ли, някога аз също бях малко момиче като тебе. Не си ли помисляла за това? А моят баща не се ожени повторно, когато майка ми умря.

Струва ми се, това беше още по-тъжно и аз бях по-нещастна, отколкото си ти сега.

Марлена стоеше съвсем тихо зад седналата жена и слушаше внимателно.

— Като дете съм била винаги сама. Наистина баща ми не пътуваше из Холщайн, Белгия и Дания като твоя. Защото не беше търговец на коне. Но въпреки това почти не се задържах вкъщи. Тогава аз сама заминах за Хамбург и станах продавачка в един магазин за ръкавици. Неделен ден излизах на разходка с приятелките си, но никак не им подхождах. Те бяха по-хубави от мене и се смееха повече. Така и никой не се ожени за мене. А толкова исках да имам деца...

Жената извади карамфилите от бялата хартия и сложи букета в скута си.

— И тъй, все повече остарявах — продължи тя, — и когато баща ти ме попита дали искам да бъда ваша майка, дойдох при вас. Не за да сменя починалата ви майка, а защото много обичам децата... Мислиш, че само ти си сама, Марлена. Аз съм много по-самотна от тебе...

Жената седеше приведена и много грижливо сгъваше копринената хартия. Тогава една малка ръка се промъкна край нея и взе букета карамфили. И когато жената се обърна, видя как Марлена

нареждаше цветята върху гроба. След това детето сложи куклата си в количката, изтегли я през отворената решетка върху чакъла и каза тихо:

— Ела, изправи се. Така ще си изцапаш роклята.

Вървяха една до друга покрай редиците от гробове, без да проронят дума. Едва на улицата при разсадника жената посочи почти свенливо към количката ѝ попита:

— Как се казва тя?

— Флорина — отвърна малкото момиче, — а Освалд е все още на лоста.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.